

Indult BETSBÖL Szeredán 13. Jún. 1787.

Mind itt van.

Détsben eleitől-fogva bé-vett szokás vala, hogy mi-
nekutánna az UR-napi bútsújárásbéli tzerémóni-
ák a' belső-városban végbe mentenek volna, az azu-
tán következő vasárnap tartatnak ezen tzerémóni-
ák a' külső-városokban, mellyhez képest a' közelebb
múlt vasárnap igen szép időben és igen szép rendel-
tartaték a' külső-városbélieknek-is ezen áhítatos tze-
rémóniájok. Itt a' meg-jegyzésre méltóbb az, hogy
a' F. Tsászári mulatókertben, az úgy nevezett Au-
gartenben maga ő Felsege edgy olly tsupa külömb-kü-
lömb-féle virágokból készült óltárt állittatott vala-
fel, mellyhez hasonlóról még a' Bérsiek nem emlé-
keznek; az árnyékos sétáló ösvényeket a' Sönbrunn
virágos kertből oda hordott mindenféle virágokkal.

Tzitrom, Narants és más jó-illatú fűvekkel és fűk úgy bé-rakatta vala, (a' gyökereket tartó edénye mind bé-valának vonva) hogy a' kedves illatozás miatt az ezek között el-menő áhítatos fokaságnak csup gyönyörűség vala sétálni. Mind a' Hadi-nép, min a' városi hadi kontósbe öltözött fokaság a' maga szokott tiszteletét itt-is végben vitte. — Tökéletes igazság, hogy a' F. Monárkha már a' közelebb múlt hó napnak végén Lembergbe váratott, és hogy nagy okokra nézve, a' már meg-irt úton, minél hamarább Bétsbe várattatik; mert azon kívül, hogy fontos okok várják az ő Felsége meg érkezését; a' Pettai nyári Táborban-is el-múlhatatlanul meg-fog jelenni; melly táborot formálandó hadi-fergek már mind útban vannak, és némellyek ezek-közzül sáttott-is ütöttek. — Edgynehány napoktól-fogva az újjonnan gyűjtött hadi-népnek igen nagy fokaságát szemléljük Bétsen keresztül menni, és a' mondatik, hogy 14 napok alatt ezeknek számok 50 ezerre fogna potóztatni; mi végre? — arról halgat az írás. — Rövid napok alatt nagy vendégek váratnak Bétsbe. —

'S hát! csak az *Abrahám* testszerént-való maradékának a' máj Európai Izraélitáknak szabad-é Bétsben 's más Királyi lakó városokban sétálni 's élelmet keresni — 's a' *Farahó* téglavetés alól szökött szép fiainak soha sem? — de biz' ezeknek-is. — Edgy fekete hajú fejr fogú főböl-álló musika-banda érkezék nem régiben Galánta környékéről Bétsbe, kiknek kórtán nélkül-való musikálásokat mindenek bámúlva halgatják. Kérdi a' napokban edgy valaki tollók: hogy mértetek az Istenért ide jöni? hiszem nem szabad Tzigánynak itt járni. Jájs Uram! (felel az edgyik) hiszem nem Tsigányok vagyunk mi — újj Polgároknak minált a' Király, ast akarja, hogy mi-is emberek legyünk

gyünk esután — azért jöttünk, hogy a' Magyar Uraknak szolgáljunk. — Nints a' nagyságos Úrnak edgy rongyos veres nadrága, musikálnánk érette 's t, — Még meg-bóldogúlt édes Anyánk' MÁRIA THERESIA idejében hozatott vala-fel Erdélyből Gróf B. D. Úr ő Excellentiája titkon edgy banda Tzigány Musikást, kiket német köntösbe öltöztetvén, kegyelmet nyert vala nékik; ez a' második musikáló Tzigánybanda Bétsben, kik olly nagy elő-menetellel musikálnak, hogy az a' vendég-fogadó, hól ezek musikálnak, teli a' bámulásra gyült néppel, és a' vendég-fogadósnak jó hafznot hajtának. Midőn a' múlt heti Bútsún a' Magyar K. Testörzö vitézek fergét egélsz veres gála-köntösben meg-látták ezen újj Polgárok, mindeniknek ki-tsordúlt a' könyv szeméből: bé-is mentek a' tzerémóniák után a' Gárda-házba, és a' Veres nadrág' reménysége nagyon biztatja őket.

A' *Kersonésusban* benn-történt dolgokról, a' Koronázásról, és más környül-állásokról még edgy Európai levelet sem olvashatunk eddig; azért azt sem bizonyíthatjuk a' mit némellyek erősítenek, hogy t. i. a' Muszka és némelly Tatárok között edgy nevezetes tsata esett volna, mellyben az utólsók közzül edgynehány ezer el-esett. Mindenekről ezután jönnek meg a' tökéletes tudósítások. Hogy a' F. Róm. Tsászári Udvarnál semmi szembe tűnhető bizonyos hadikészületek nintsenek, a' bizonyos; de a' Török részéről máig-is Táborban a' roppant fegyveres sokaság, és a' múlt hónapnak végén-is *Ismailnál* újjonan edgynehány ezren táborba szállának; noha az újjonan érkezett hírek szerént a' F. Muszka Tsászárné nagy ajándékokat mondatik Konstantzinápolyba küldötnek lenni; melly hírek éppen ellenkeznek a' két udvar között tsatát szemlélni kívánók' széljával.

A' F. Monárkha kegyelmesen el-végezni méltóztatott, hogy (Causae matrimoniáles) a' nemteleneknek házasságbéli ügyek ennekutánna az alattabb lévő világi Törvénszékeken igazíttassanak-el. Buda 8-dik Máj. 1787. —

Hogy az indulatokat borzasztó hírekkel annál rövidebbek légyünk. Temesvárról csak azt írhatjuk, hogy itt még a' kést-is meg-tiltották az Oláhoknak, mint emberi természetén kívül lévő gyilkosoknak. — Az Aradi Tömlőtzből 160 fogjok vagynak: a' többi között edgy *Rúsz Péter* nevezetű fő gyilkos Tolvaj vezér ki nem régiben ama nagy érdemű bölts hazafiát, már a' mi leveleinkbe-is sokszor keferves emlékezetben volt V. Ispány T. Forrai Urat magához hívatván olly véggel, hogy nagy dolgokat kívánna ki-jelenteni, a' Hajduktól, és a' Tömlőtztartótól követtetvén, a' tömlőtzt ajtajáig mégyen, hól *Rúsz* a' maga titkainak ki-jelentésére kívánnya vala, hogy a' többiek távoznának-el, de szerentsére bizonyos jeltől észre vevén ezen már hajó-törést szenvedett Úr a' tzélt, böltsen ezt felelé; hogy bizonyos parantsolatot vett légyen *Rúsz* eránt, azért csak legyék még edgy kevésbé tsendefségben, és ezzel el-távozék a' tömlőtzt ajtajából. Ezen Raboknak a' *Rúsz* vezérsége alatt a' vala tzéljok, hogy a' V. Ispány Urat megölvén, ha a' hajdúk bé-menéndenek, azoknak fegyvereket el-szedjék; az akkori vásáros néppel magokat öszve adják, a' várost fel-egéfsék, és mindent fel-prédáljanak. Minthogy *Rúsz* ezen tzéljában felsült, már most maga izente-meg ezen V. Ispány Úrnak, hogy a' kapuján ki-ne lépnek, ha életét szeretné. — Melly jó a' Tisztviseleknek a' fogjok között magokra vigyázni, ebből meg-tetzik. — Posonyban edgy *Keller* nevű igen híres szem-gyógyító orvos,

edgy

edgy férfinak, ki már 4. esztendőktől fogva világta-
lan vala, és edgy afzfzonymnak, ki 3 esztendők alatt
semmit sem lát vala, a' napokban, az irgalmas Pa-
poknál lévő betegek' házában, fok Doktoroknak, az
oda-való Politzáj-Direktornak, és fok más érdemes
Uraknak szemek-láttokra olly szerentséfen le-vevé a'
hájogot szemekről minden fizetés nélkül, hogy 9 na-
pok alatt mind a' ketten tökéletesen látának, és hely-
re állítottának. A' kiket az Isten fetétséggel szeret-
ne, itt a' világofság. —

Hollandia. Ollyan a' Hazafiak között való bel-
ső zenebona, mint a' mój a' nagy szörű bundában,
és az édgyesült eleven tagok közzé esett fene; melly,
ha annak idején korán' elejét nem veszik, az egész
testet veszedelembe ejti. Hogy a' belső zenebonák-
tól szünni nem akaró Hollandusok' bundájából a' tár-
faságot évő mój ki-szellőztessék, az ebben a' nyomban
érkezett hírek szerént, parantsolatjok vagyon a' Prusz-
sziai szütsőknek, hogy ezt el-múlhatatlanul orvosolják,
az Ultrekti már vérontással tsatázott heves vérű Taná-
tsot pedig rövidebb pórázra vévén, edgy Pruszszus
kováttsal fognak rajta eret-váogatni. — A' mi tudó-
sítottók azt írja Berlinből, hogy a' 7 esztendős hábo-
rútól fogva nagyobb hadi készülétek Borussziában nem
vóltanak, mint most; azt pedig egyedül a' Hollandiai
zenebona okozta: majd meg-haljuk, mit fog Frantzia
Ország tselekedni. —

Pétervára. Májusnak 2-dikán olly kemény pa-
rantsolat adatott vala ki itten, hogy míg a' Tsáizárné
Kerfoéusban mulatozna edgy idegennek-is addig ezen
városba, hanem ha a' határ-széleken lévő Komendé-
rozó Generálifoktól vólna levele, bé-ne. botsáttatnék;
mellyre mind eddig leg-nagyobb szemefséggel-is vi-
láztatnak a' Tisztviselők. A' Tsáizárnét mindenek

nagy óhajással várják; azonban, míg a' hadi-nép edgybe gyült Táborait fegyverben látják, senki sem bizonyos a' Törökkel lejendő békeség felől. — A' *Büsig* héti levelei szerént, azok a' portékák, mellyek Orosz országból 1786-ban a' fekete-tengeren Konstantinápolyba vitettek 519 ezer 811 Rúbelt hoztanakbé, 1785-ben pedig 735117 Rúbelt.

Páris. Jól tudván a' Frantzia Parlamentum és a' titkos-szék: mi légyen a' rubrikában írva, és minintsen a' Kintses Kamarában; nints már fejét ezen környül-állások között hová hajtani — azt tselekezzi, a' mit a' mézszárosok a' vásárra hajtott vágivaló Kosokkal — válogotja a' kövérebbetske Klástromokat, hogy azoknak el-törlésekkel az Isten nevében gyült Siklusokból edgy nagy sumrát gyűjtven öszve, az ország' közönséges hasznára fordíthasson. — *Thoringniban Normádiában* edgy *Hárfel* nevű ember hala-meg a' múlt hónapban életének 150-dik esztendejében, ki Doktort és Fejér-népet soha sem esmert vala, és a' kik hosszú életűek kívának lenni, azoknak azt hagyta testamentomban, hogy ezekről olják magokat. Bezzeg nem kapék most-fel a' Doktorok és a' Leányaszszoyok előtt — inkább sokkalan rövidebb életűek lészünk, hogy sem az utóbbiak nélkül el-légyünk.

Róma. Éppen midőn a' Szentséges Atya a' maga mostani üttiyából szerentséfen visszsa jőne, Májusnak 14-dikén meghala a' Római Udvar Kint-Tárnokja *Maggialli Antal Ur ad Ripa grande*, és a' maga Testamentomában azt hagyta, hogy az ő testét a' Szent János és Sz. Pál Monte celián lévő Templomába illy köre metfzett írással temessék: *Hic jacet Antonius Magiali maximus Peccator: oratio pro eo; az az — Itt fekszik a' leg-nagyobb hűnös*
Mag-

Maggiari Antal: könyörögjetei érette. Én már tselekedtem; az olvasók-is tselekedjék. —

Brüsszel. A' múlt hónapnak 26-dikán azzal érkezett vala-meg edgy Brüsszeli Kurir, kinek levelei leg-ottan a' Monárkha után küldetének, hogy a' Brüsszeli Kapuk bé-vagynak zárva: elég ez edgyszerre. — Ugyan innen írják, hogy már a' Frantzia Hadi-fergek-is meg-indúltanak, hogy Hollandiában békeséget plántáljanak — nem külömben azt írják, hogy Gróf *Eszterházi* Párisból, hová a' F. Monárkhától követségbe küldetett vala, edgynéhány napokkal ennek előtte a' Brüsszeli Udvarhoz meg-érkezett, hová nem külömben a' mostani környül-állások eránt levelet vitt vala. Ezen *Gavallért* az idegen írók mindeütt edgy nagy lelkű álbataros tudós Magyarinak írják.

Apró Hírek.

Az alsó Auszriai Provinciális Bíró *G. Herberstein* Úrnak ifjabb leányát, a' Magyar országi hajdani Ország-Birájának Gróf *Erdödy* Urnak második fia vészi feleségül. Az öreg *Fridrik* még a' 7 esztendő s háborútól fogva edgy *Sidónak* száz ezer talérral vala adós, mellynek ki-fizetését örökké csak halagatta — a' mostani Király a' napokban edgy pénzig ki-fizetteté néki. — Ezt olvasom a' Bétsi Reggeli és Estvéli (úgy nevezett) német levelekből; „Az Emfi Papi-gyűlés végezéséi Magyarra fordíttatnak, hogy azon Papok-is, kik még németül nem igen tudnak, olvashassák és tudhassák, hogy vagyon a' máj időben Rómával a' dollog — jól meg-kell jegyezni; mert még itt részfért a' Papság nagyon Római-Kathólikus.“ — Bizony a' Protestáns-is vadabb itt mint másutt. — Ebben a' szempillantásban fáradtan érkezék a' sebes hír, hogy a' F. Monárkha már Gallitziába visszfa érkezett, és onnan hi-is indúlt. — Azt kérdik a' mi Ministereink közül

közzül a' napokban edgytől a' Gavallérok társaságában; mi újság? ki azt erősíté, hogy az Angliai Koronára következő Printz, és a' Prufzfszus Király-Leánya *Fridérika* között minden órán házasság történik: Muszka és Török Ország között több jót, mint rozfszat reménylhetünk; és hogy Hollándia Tartományja könyvez; mivel a' Helytarjő Hertzeg a' 7 Tartományok közzül hármat minden órán edgyedül fog-bírni. — A' többit majd el-fogják osztani, és így jó éjszakát közönséges Társaság!! — A' Rosnyai Püspök Báró *Andrási* Urnak helyébe, ki a' F. Monárkha parantsolatának engedelmeskedni nem akarván Püspökségétől meg-fosztatott vala, Püspökké lett az Erdélyi újjonon tétetett Vicé-Gubernátornak testvére Gróf REVAL. — Gróf *Almási* Úr ő Excellentiájának változásával G. *Czapári* János Úr Fiumében Gubernátorrá tétetvén, a' múlt hónapnak 22-dikén nagy pompával helyra állítatott. — Bizonyos Tolvajok Bétsben az Augustinusok Templomában edgy *Mária*-képén lévő koronát el-lopának a' napokban, mellyről ök azt gondolják vala, hogy olly igaz arany, mint a' rajta lévő kő igaz gyémánt; de meg-tsalák magokat a' izámvetésben; mert a' korona csak arany füstös, a' rajta lévő kő pedig festett Tseh üveg lévén, más uap a' magok vétkeket meg szánván bánván, az ottan lévő Plébánushoz edgy tzédula mellett vizfsza küldék, mellyben a' vala írva: betsületes embereket illy hafzontalan dologgal tévelységbe éjteni nem emberség.

NB. Edgy S. Pataki Delisántz által még Februáriusban bizonyos pénzt küldöttek Bétsbe, 's még meg-nem érkezett: akár hól mulasson ezen késő Delisántz, a' pénzt a' Ts. Királyi Delisántzra tévén edgy hét alatt küldje Bétsbe.